

Аліса в Країні Чудес (дуже стисло)

Льюїс Керрол

Героїня книги, дівчинка по імені Аліса, починає свою подорож у Країну Чудес зненацька для себе самої: розімліла від жару й неробства Аліса раптом помітила кролика, що само по собі не дивно; але кролик цей виявився не тільки мовцем (чому в ту хвилину Аліса теж не здивувалася), але ще й власником кишенькових годинників, та до того ж він кудись дуже поспішав. Згораючи від цікавості, Аліса кинулася за ним у нору й виявилася... у вертикальному тунелі, по якому стрімко (або не дуже? адже вона встигала помічати, що стоїть на полках по стінах, і навіть схопила банку з наклейкою "Апельсиновий мармелад", на жаль порожню) провалилася крізь землю. Але все кінчається на цьому світі, скінчилося й Алісине падіння, причому досить благополучно: вона виявилася у великому залі, Кролик зник, проте Аліса побачила багато дверей, а на столику – маленький золотий ключик, яким їй вдалося відкрити двері в чудесний сад, але пройти туди було неможливо: Аліса була занадто велика. Але їй відразу підвернувся флакончик з написом "Випий мене"; незважаючи на властиву Алісі обережність, вона все-таки випила із флакончика й стала зменшуватися, та так, що злякалася, як би з нею не трапилося того, що буває з полум'ям свічі, коли свічу задувають. Добре, що поблизу лежав пиріжок з написом "З'їж мене"; з'ївши його, Аліса виросла до таких розмірів, що стала прощатися зі своїми ногами, що залишилися десь далеко внизу. Дуже все тут було дивно й непередбачувано. Навіть таблиця множення й давно виучені вірші виходили в Аліси косо-киво; дівчинка сама себе не впізнавала й навіть вирішила, що це й не вона зовсім, а зовсім інша дівчинка; від прикрості й нескінченні дивацтва вона заплакала. І наплакала ціле озеро, навіть сама там ледве не потонула. Але виявилось, що вона бовтається в слізному озері не одна, поруч фиркала миша. Ввічлива Аліса завела з нею розмову (мовчати було б ніяково), але, на жаль, заговорила про кішок, адже в Аліси залишилася в будинку улюблена кішечка. Однак Миша, ображена Алісиною черствістю, вийшла, а Кролик, що знову з'явився, відправив Алісу, як яку-небудь служницю, до себе додому за віялом і рукавичками, тому що він направлявся до Герцогині. Аліса сперечатися не стала, увійшла в будинок Кролика, але із цікавості випила й там із чергового флакончика якоїсь рідини – і виросла до таких розмірів, що ледве не рознесла будинок. Добре, що її закидали камінчиками, що перетворювалися в пиріжки, вона знову стала малюсінькою й утекла геть.

Довго вона блукала у трав'яних джунглях, ледве не потрапила на зуб юному цуценяті й нарешті опинилася біля великого гриба, на капелюшку якого сиділа Гусениця й важливо курила кальян. Аліса поскаржилася, що вона увесь час змінюється в рості й не впізнає сама себе, але Гусениця не знайшла в подібних змінах нічого особливого й поставилася до розгубленої Аліси без усякого співчуття, особливо почувши, що ту, бачите, не влаштовує ріст у три дюйми – Гусеницю же такий ріст дуже влаштовував! Ображена Аліса пішла, прихопивши із собою шматочок гриба.

Гриб знадобився, коли Аліса побачила будинок: вона пожувала трішки гриба, підросла до дев'яти дюймів і наблизилася до будинку, на порозі якого один лакей, схожий на рибу, вручав іншому, схожому на жабу, запрошення Герцогині завітати до Королеви на партію в крокет. Аліса довго з'ясовувала в Лакея – Жаби, чи можна їй увійти, нічого не зрозуміла з його відповідей (не позбавлених своєї дивної логіки) і ввійшла в будинок. Вона опинилась в кухні, де було не продихнути від диму й перцю; там готувала кашу кухарка, а неподалік сиділа Герцогиня з дитиною на руках, яка сильно плакала; між ділом кухарка шпурляла в обох посудом; за всім цим з усмішкою спостерігав великий кіт. Здивованій Алісі Герцогиня коротко пояснила, що кіт посміхається, тому що він Чеширський Кіт, додавши, що взагалі-то всі коти вміють посміхатися. Після чого Герцогиня стала наспівувати верескливій дитині начебто б знайому колискову, але від цієї пісеньки Алісі стало моторошно. Зрештою Герцогиня кинула згорток з дитиною Алісі, та винесла дивно непосидливого малюка, який хрюкав з будинку й раптом побачила, що це зовсім не дитина, а порося! Аліса мимоволі згадала й інших діточок, з яких, можливо, теж вийшли б дуже милі свинки.

Отут перед Алісою знову з'явився Чеширський Кіт, і вона запитала його, куди їй іти далі. Кіт, посміхаючись, пояснив, що якщо, як вона говорить, їй однаково, куди вона прийде, то йти можна в будь-якому напрямку. Він спокійно заявив дівчинці, що в цій країні всі ненормальні, і навіть кмітлива Аліса не зуміла заперечити його доказам. Після чого Кіт зник – весь, крім широкої посмішки, що довго висіла в повітрі. Це властивість Кота особливо йому стала в нагоді, коли люта Червова Королева наказала відрубати йому голову: Кіт відразу зник, у повітрі виднілася одна лише його голова, але як накажете відрубати голову, якщо в неї й тіла – те немає? А Кіт тільки широко посміхався.

Аліса ж тим часом відправилася до божевільного Березневого Зайця й опинилась на настільки улюбленому й звичному в англійців, але зовсім незвичайному чаюванні. Заєць і божевільний Капелюшник були змушені пити чай не раз і не два в день (що було б природно й розумно), а беззупинно – таке було їм покарання за те, що вони вбивали Час. Оскільки вони поставилися до неї досить негостинно, заплутували її й висміювали, Аліса пішла й від них і після нових пригод потрапила нарешті в королівський сад, де садівники фарбували білі троянди у червоний колір. І отут з'явилася королівська пара, Червовий Король і Королева, оточені придворними – бубновими й червовими картами подрібніше. І хоча Король і Королева проявляли незвичайну суворість до оточуючих, а Королева вимагала рубати голови чи ледве не всім підряд, Аліса не злякалася: адже вони всього лише карти, розсудила вона.

Майже всіх своїх знайомих в Країні Чудес Аліса побачила в залі, де судили Червоного Валета, що, як говорилося в стародавній пісеньці, украв пироги, спечені Королевою. До чого ж дивні показання давали в суді перелякані свідки! Як намагалися все записати недотепи-присяжні і як вони все плутали! І раптом викликали Алісу, яка встигла вирости до своїх звичайних розмірів. Король із Королевою намагалися її залякати, але їх спроби розбивалися об її здорову логіку, і на погрозу страти вона

спокійно відповіла: "Адже Ви всього лише колода карт" - і чарівництво розсіялося. Аліса опам'яталася на тій же луговині біля сестри. Навколо був звичний пейзаж, чулися звичні звуки. Виходить, це був тільки сон!..